

UCHWAŁA NR XXXIV/315/2013
RADY MIEJSKIEJ W WYRZYSKU

z dnia 27 września 2013 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2015

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 oraz art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 i poz. 645) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013, poz. 135 , poz.154 i poz. 866) Rada Miejska w Wyrzysku uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013-2015, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Wyrzyska.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

U z a s a d n i e n i e

do uchwały Nr XXXIV/315/2013 Rady Miejskiej w Wyrzysku z dnia 27 września 2013 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2015.

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z póź. zm) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Zgodnie z wyżej wym. ustawą jeżeli rodzina, w tym rodzina wychowująca małoletnie dzieci, ma trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych, obowiązkiem gminy jest zapewnienie jej wsparcia.

Realizowane w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie. Program powstał w oparciu o rozpoznanie lokalnych problemów społecznych

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest celowe i uzasadnione.

Załącznik
do uchwały Nr XXXIV/315/2013
Rady Miejskiej w Wyrzysku
z dnia 27 września 2013 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013-2015

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych spoczywa na samorządzie lokalnym. Zadanie to jest istotne z punktu funkcjonowania rodziny i wypełniania przez nią ról i obowiązków. Działania kierowane do rodzin mają na celu wsparcie, rozwój i wzmocnienie więzi ze środowiskiem.

Gminny Program Wspierania Rodziny został przygotowany w związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rodzina jest podstawowym środowiskiem, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka, kształtuje ją, buduje system wartości młodego człowieka, ukierunkowuje jego aktywność, poglądy, styl życia oraz stanowi najbardziej stabilny punkt odniesienia w jego doświadczeniu.

Sprawowanie władzy rodzicielskiej polega głównie na opiece i wychowaniu dziecka oraz dbałości o jego prawidłowy rozwój, ochronę zdrowia, umożliwienie edukacji oraz rozwijanie talentów. Rodzina powinna przede wszystkim chronić interes dziecka i realizować w praktyce zasadę ochrony jego dobra.

W sytuacji, gdy przez patologię w środowisku rodzinnym, nieudolność wychowawczą rodziców lub pozostawanie w sytuacji kryzysowej dobro dziecka jest zagrożone, dziecko powinno być chronione z ramienia władz publicznych.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych.

Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Alkoholizm, narkomania, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to główne powody dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia i są one najczęstszą przyczyną niedostosowania społecznego dzieci.

W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań; role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dlatego też, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawią się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Celem polityki prorodzinnej państwa z punktu widzenia ochrony dobra dziecka jest wsparcie i pomoc ukierunkowana na przezwyciężenie trudności i usamodzielnienie poprzez wskazanie sposobów wyjścia z sytuacji kryzysowej i odpowiednie wsparcie materialne. Stąd rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania ze strony pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, asystentów rodziny, pracowników służby zdrowia, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania.

Praca przedstawicieli służb społecznych z rodziną powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompleksowa, obiektywna i podejmowana możliwie jak najwcześniej.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprobemowej należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i pomagać jej tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem niniejszego programu jest wspieranie rodziny naturalnej już na etapie, gdy problemy pojawiają się oraz eliminowanie takich sytuacji kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

W planowaniu różnych form pomocy rodzinie w celu naprawy jej funkcji opiekuńczej i wychowawczej należy wziąć pod uwagę przede wszystkim wspieranie jej, a nie opiekę. Naszym zamierzeniem nie jest jej wyręczenie, ani zastępowanie w wypełnianiu ról. Należy edukować, wspomagać na drodze do jej prawidłowego funkcjonowania, stąd praca z rodziną zawsze powinna być połączona aktywnością rodziny. Należy budować system wsparcia rodziny biologicznej, budować i rozwijać istniejące rodzinne formy opieki zastępczej, w tym rodzinne domy dziecka i zawodowe rodziny zastępcze. Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej nie jest jednak rozwiązaniem wszystkich problemów, bowiem w takiej sytuacji instytucje powinny rozpocząć pracę opartą na motywacji rodziców do zmian,

podtrzymywania więzi emocjonalnych dziecka z rodziną i środowiskiem, z którego się wywodzi, a etap ten prowadzić powinien do stworzenia prawidłowych warunków rozwoju dziecka w rodzinie naturalnej i jego powrotu do domu.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek:

1. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
2. organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodziny wspierającej,
3. prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienia w nich miejsc dla dzieci.

I Uwarunkowania prawne

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej jest najważniejszym aktem prawnym regulującym wszystkie aspekty życia członków naszego społeczeństwa. Jest to akt prawny najwyższej wagi, któremu powinny być podporządkowane ustawy i rozporządzenia dotyczące różnych sfer życia społecznego.

Program realizowany będzie w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182);
- 3) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.);
- 4) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70 poz. 473 z późn. zm.);
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124);
- 6) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Wyrzysk na lata 2008 – 2015;
- 7) Gminny Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2011 – 2015.

II Diagnoza sytuacji społeczno-demograficznej rodzin w gminie Wyrzysk

Gmina Wyrzysk jest gminą miejsko-wiejską, w skład której wchodzi miasto Wyrzysk i dziewiętnaście sołectw. Gmina położona jest na północnych krańcach województwa wielkopolskiego. Na jej terenie zlokalizowane są następujące placówki oświatowe:

Przedszkole w Wyrzysku i Osieku nad Notecią, Szkoły Podstawowe w Wyrzysku, Osieku nad Notecią, Falmierowie, Kosztowie, Gleśnie i Rudzie, gimnazjum w Wyrzysku i Osieku nad Notecią oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Wyrzysku.

Opracowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny poprzedzone zostało analizą danych o osobach i rodzinach zamieszkujących na terenie gminy Wyrzysk.

Na koniec 2012 r. gminę Wyrzysk zamieszkiwało 14 529 mieszkańców, w tym 7 478 kobiet i 7 051 mężczyzn (dane na dzień 31.12.2012 r.). 5 288 osób mieszka w Wyrzysku, a 9 174 w okolicznych wsiach: Anusin - 18, Auguścín - 245, Bagdad - 101, Bąkowo - 223, Bielawy Nowe - 67, Dobrzyniewo - 291, Dąbki - 241, Falmierowo - 407, Glesno - 484, Gleszczonek - 111, Gromadno - 340, Karolewo - 92, Klawek - 49, Komorowo - 148, Konstantynowo - 99, Kosztowo - 611, Kościerzyn Wielki - 369, Marynka - 24, Masłowo - 50, Młotkówko - 97, Osiek n./Not. - 3837, Ostrówek - 74, Polanowo - 218, Polinowo - 107, Ruda - 201, Rzęszkowo - 102, Stefanowo - 12, Wiernowo - 30, Wyrzysk Skarbowy - 206, Żuławka - 130.

Liczba mieszkańców gminy Wyrzysk w poszczególnych grupach wiekowych wg stanu na 31.12.2012 r. przedstawiała się następująco:

Tabela 1. Liczba mieszkańców gminy Wyrzysk w grupach wiekowych w 2012 r.

wiek	liczba mieszkańców
do 18 roku życia	3362
18 - 60	9204
powyżej 60 roku życia	1963

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Wyrzysku

Pomimo otwarcia rynków pracy przez wiele państw członkowskich Unii Europejskiej i związanej z tym migracji zarobkowej, ważną kwestią społeczną naszej gminy, jak również całego powiatu pilskiego, nadal pozostaje bezrobocie. Na koniec grudnia 2012 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pile zarejestrowanych było 7.451 osób bezrobotnych, z tego ilość osób bezrobotnych z gminy Wyrzysk wynosiła 810 osób (stan na 31.12.2012 r.), z których 446 osób stanowią kobiety, 742 osoby to bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy, 235 osób to bezrobotni do 25 roku życia, 152 osoby powyżej 50 roku życia, a osoby długotrwale bezrobotne stanowią grupę 324 osób. Liczba osób zarejestrowanych w gminie Wyrzysk stanowiła 10,87 % w stosunku do wszystkich zarejestrowanych w PUP w

Pile. Spośród 810 osób zarejestrowanych jako bezrobotne z gminy Wyrzysk prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało jedynie 110 osób, co stanowi 13,58 % wszystkich zarejestrowanych. Z danych statystycznych wynika, że liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotne w stosunku do stanu na grudzień 2011 r. wzrosła o 103 osoby.

Pomoc społeczna, zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, jest instytucją polityki społecznej państwa, mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Mieszkańcy gminy Wyrzysk korzystają z różnych form pomocy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyrzysku, zarówno materialnej jak i niematerialnej.

Na koniec grudnia 2012 r. 749 rodzin otrzymywało świadczenia rodzinne z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyrzysku w postaci zasiłku rodzinnego na dzieci oraz dodatków do zasiłku rodzinnego.

Mieszkańcy gminy Wyrzysk korzystają także ze świadczeń opiekuńczych. Według stanu na 31.12.2012 r. zasiłek pielęgnacyjny, przysługujący niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz osobie, która ukończyła 75 lat, w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji pobierało 412 osób.

154 osoby pobierały świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Jednorazowy dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia się dziecka w 2012 roku pobrało 79 osób, a jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka w 2012 roku otrzymały 163 osoby.

Świadczenia funduszu alimentacyjnego, przysługującego osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli ich egzekucja jest bezskuteczna, na koniec grudnia 2012 r. otrzymały 92 rodziny.

Dwoje dzieci z terenu gminy Wyrzysk pozostawało w pieczy zastępczej.

Świadczenia z zakresu pomocy społecznej na koniec grudnia 2012 r. otrzymało 409 rodzin z gminy Wyrzysk, gdzie liczba osób w tych rodzinach wynosiła 1 270.

Wśród najczęstszych powodów przyznawania pomocy rodzinom znalazły się: bezrobocie (w 228 przypadkach), ubóstwo (220 rodzin), długotrwała lub ciężka choroba (201 rodzin), niepełnosprawność (176 rodzin), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (125 rodzin).

Szczegółowo powody przyznawania pomocy rodzinom przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2. Powody przyznawania pomocy społecznej w 2012 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
	ogółem	w tym na wsi	
ubóstwo	220	131	614
sieroctwo	0	0	0
bezdomność	18	8	19
potrzeba ochrony macierzyństwa	74	51	428
w tym: wielodzietność	62	45	380
bezrobocie	228	122	755
niepełnosprawność	176	113	504
długotrwała lub ciężka choroba	201	127	598
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	125	67	442
w tym: rodziny niepełne	54	32	199
rodziny wielodzietne	3	2	16
przemoc w rodzinie	7	7	22
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0
alkoholizm	30	24	78
narkomania	0	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	7	7	7
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0
zdarzenie losowe	5	4	13
sytuacja kryzysowa	0	0	0
kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0

Źródło: Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyrzysku

Liczba przyznanych w 2012 r. stypendiów szkolnych w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym (na zakup podręczników szkolnych, zwrot kosztów dojazdu do

miejsowości, w której znajduje się szkoła) lub całkowitego, bądź częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania wynosiła 488 stypendiów szkolnych. W 2012 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przyznał 4 zasiłki szkolne osobom ubiegającym się o ten rodzaj świadczenia, który jest wypłacany jednorazowo z uwagi na wystąpienie w rodzinie zdarzenia losowego, które znacząco wpłynęło na pogorszenie sytuacji materialnej ucznia.

W ramach realizacji programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” w roku 2012 objętych było 420 osób, spośród których 302 osoby korzystały z formy dożywiania, jakim jest posiłek w szkołach, przedszkolach, ośrodkach szkolno-wychowawczych i ośrodkach dla osób bezdomnych. Natomiast 68 rodzin spośród mieszkańców gminy Wyrzysk otrzymało zasiłek celowy na zakup posiłku lub żywności. Liczba osób w rodzinach, którym przyznano zasiłek celowy na zakup żywności wynosiła 155.

III Cel główny i cele szczegółowe

Celem głównym Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013 – 2015 jest: *Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.* Głównemu celowi przypisane są cele szczegółowe, które przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Cele szczegółowe Gminnego Programu Wspierania Rodziny:

	CELE		ZADANIA
1.	Promowanie wartości rodzinnych	a)	promowanie i organizowanie różnorodnych form integracji rodzin i społeczności lokalnej: - spotkania rodzin organizowane przez instytucje, - umacnianie więzi rodzinnych poprzez wymianę doświadczeń międzypokoleniowych, - wspieranie tworzenia lokalnych koalicji na rzecz rodziny;
		b)	działalność edukacyjno - informacyjna na rzecz promowania rodziny w zakresie aktywnego uczestnictwa rodziny w życiu publicznym - organizowanie konferencji, kursów, warsztatów;
		c)	propagowanie i inicjowanie działań na rzecz środowiskowych form wspierania rodziny w wychowywaniu dzieci: - wspieranie wychowawczej roli szkoły, klubów sportowych, bibliotek, kółek zainteresowań, instytucji

		<p>kościelnych itp.,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie organizacji prowadzących działalność pożytku publicznego w procesach wychowawczych w rodzinie, - promowanie i wspieranie organizacji różnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży, - wspieranie działań dotyczących upowszechniania informacji o uprawnieniach dla rodziny i jej członków oraz o instytucjach i formach pomocy wspierających rodzinę.
2.	<p>Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu</p>	<p>a) Udzielanie wsparcia materialnego ubogim rodzinom z dziećmi, zagrożonym bezradnością w kwestiach opiekuńczo-wychowawczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - świadczenie pomocy społecznej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych, - pomoc w dostępie dzieci i młodzieży z rodzin wieloproblemowych do przedszkoli, - zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin posiłków w szkole i przedszkolu, - pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki, - udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów i zasiłków szkolnych, - współorganizowanie wypoczynku dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin, - współorganizowanie wypoczynku letniego w formie kolonii z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu oraz przemocy w rodzinie, - współpraca z instytucjami i organizacjami spoza terenu gminy, zajmującymi się pomocą rodzinie; <p>b) wspieranie rodzin zagrożonych patologią i rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo-wychowawczym, polegająca na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo-wychowawczej, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym, - rozbudowa sieci poradnictwa rodzinnego oraz prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, - promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych, skierowanych do

		<p>rodziców i dzieci,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie rodzinom z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych pomocy asystenta rodziny, - działania korekcyjno-edukacyjne mające na celu ograniczenie występowania zjawiska przemocy w rodzinie, skierowane do ofiar i sprawców przemocy w rodzinie <p>c)</p> <ul style="list-style-type: none"> - zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez rozwój placówek wsparcia dziennego przez sport, rekreację i kulturę i naukę, <p>wzmacnianie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie skutecznych programów zapobiegających kryzysowi w rodzinie i umożliwiających wyjście z sytuacji kryzysowych, - realizacja różnorodnych programów ukierunkowanych na ochronę dzieci, młodzieży, osób starszych i całych rodzin;
3.	Inicjowanie i rozwój różnorodnych działań na rzecz dzieci i młodzieży	<p>a)</p> <p>wspieranie rozwoju systemu rodzinnej opieki zastępczej dla dzieci pozbawionych opieki rodziny naturalnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - propagowanie i inicjowanie powstawania profesjonalnych form opieki zastępczej i rodzinnych domów dziecka, - wspieranie systemu pomocy dla usamodzielniających się wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, resocjalizacyjnych oraz rodzin zastępczych, - opracowywanie i wspieranie programów umożliwiających powrót dziecka z zastępczych form opieki do rodziny naturalnej; <p>b)</p> <p>wspomaganie aktywności edukacyjno - społecznej dzieci i młodzieży z terenów zagrożonych bezrobociem, ubóstwem i społeczną marginalizacją:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspomaganie środowisk poprzez propagowanie i wspieranie infrastruktury sprzyjającej właściwemu rozwojowi dzieci i młodzieży
4.	Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	<p>a)</p> <p>rozwój i wzbogacanie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych, <p>wspieranie dzieci i młodzieży z rodzin nie posiadających możliwości finansowych w rozwijaniu uzdolnień:</p> <p>b)</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych,

		<p>promowanie aktywności młodego pokolenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie idei wolontariatu oraz inicjowanie programów wyłaniania liderów dziecięcych i młodzieżowych w różnych sferach życia publicznego, - uświadamianie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży,
5.	Wdrażanie nowoczesnych metod pracy z rodziną i dzieckiem	<p>a) podnoszenie wiedzy i doskonalenie umiejętności osób pracujących z rodziną:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie działalności szkoleniowej w celu podniesienia kompetencji i kwalifikacji zawodowych osób pracujących na rzecz rodzin, <p>b) inicjowanie współpracy interdyscyplinarnej na rzecz rodziny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie wspólnych działań różnych podmiotów w zakresie tworzenia kompleksowych programów na rzecz rodziny.

Źródło: Opracowanie własne

IV Sposób realizacji

Przewidywane formy działania w ramach realizacji celów Programu:

1. Systematyczna współpraca instytucji i organizacji działających w obszarze pomocy społecznej.
2. Edukacja rodzin zagrożonych wystąpieniem dysfunkcji oraz wczesna interwencja w rodzinach dotkniętych problemem bezradności opiekuńczo-wychowawczej.
3. Wspieranie rodzin w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.
4. Prowadzenie kampanii informacyjno-profilaktycznej na rzecz wspierania rodziny.
5. Upowszechnianie informacji o instytucjach świadczących specjalistyczne poradnictwo w zakresie rozwiązywania problemów w środowisku rodzinnym.
6. Wspieranie rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania poprzez pracę socjalną z rodziną.

V Określenie przewidywanych rezultatów

Wśród przewidywanych rezultatów realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013 - 2015 wymienia się następujące:

1. Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami wychowawczo-opiekuńczymi poprzez zrealizowanie celu głównego i celów szczegółowych.

2. Zwiększenie aktywności organizacji pozarządowych na rzecz dzieci, młodzieży i rodziny.
3. Podniesienie jakości usług świadczonych przez jednostki zaangażowane w realizację Programu.
4. Poprawa sytuacji dziecka w środowisku rodzinnym i szkolnym.
5. Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny.
6. Ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego rodzin.
7. Wzrost edukacyjnej aktywności dzieci i młodzieży oraz ich świadomości na temat jej istoty dla ich rozwoju i przyszłości.
8. Poprawa sytuacji dzieci pozbawionych opieki ze strony rodziny naturalnej dzięki inicjowaniu tworzenia profesjonalnych form opieki zastępczej i rodzinnych domów dziecka.
9. Rozwój interdyscyplinarnej współpracy podmiotów działających na rzecz rodziny oraz podniesienie ich kompetencji i kwalifikacji.

VI Źródła finansowania Programu

Źródła finansowania zadań każdorazowo określa uchwała budżetowa dla gminy Wyrzysk. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowania dziecka w wysokości:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
3. 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Finansowanie Programu odbywać się będzie ze środków pochodzących z budżetu gminy Wyrzysk, dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych gminy, dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych gminie, programów rządowych w zakresie wspierania rodziny, środków przeznaczonych na realizację konkursów.

Zgodnie z art. 197 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej, przy czym wysokość dotacji nie może przekroczyć 50% wydatków

przeznaczonych na realizację zadania.

VII Podmioty uczestniczące w realizacji Programu

Program będzie realizowany przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyrzysku we współpracy z wieloma instytucjami z gminy Wyrzysk. Przy realizacji działań podmioty i partnerzy powinni kierować się ideą wsparcia osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji, w pokonywaniu barier i trudności w wypełnianiu zadań opiekuńczo-wychowawczych. Dobro rodziny i dziecka stanowić będzie najważniejszy cel w przywróceniu zdolności do wypełniania funkcji rodzicielskich. Realizatorami Programu będą zatem także partnerzy wyszczególnieni w poniższej tabeli:

Tabela 4: Realizatorzy Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013 - 2015

Lp.	Instytucja	Zakres współpracy / zadania
1.	Urząd Miejski w Wyrzysku	Wspieranie lokalnych programów oraz inicjatyw na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.
2.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pile	Udzielanie pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów dotyczących rodzin zastępczych oraz rodzin zagrożonych kryzysem. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Udzielanie wsparcia osobom opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
3.	Sąd Rejonowy, Wydział Rodzinny i Nieletnich w Chodzieży	Orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.
4.	Kuratorzy	Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym, związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu.
5.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wyrzysku	Zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz ofiarom przemocy w rodzinie dostępu do specjalistycznych form wsparcia poprzez prowadzenie Punktu Informacyjnego. Organizacja i współfinansowanie wypoczynku letniego z programem profilaktycznym szczególnie dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu oraz przemocy w rodzinie. Wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego

		<p>czasu dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.</p>
6.	Zespół Interdyscyplinarny gminy Wyrzysk	<p>Integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.</p>
7.	Komisariat Policji w Wyrzysku	<p>Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i rodzinom na terenie gminy Wyrzysk. Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.</p>
8.	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Wyrzysku	<p>Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży uczęszczających do ośrodka poprzez kulturę, sztukę i zajęcia ruchowe. Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych mających na celu rozwijanie pasji, zainteresowań i talentów.</p>
9.	Placówki oświatowe z terenu gminy Wyrzysk	<p>Realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych. Wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci. Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Uświadamianie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży. Organizowanie czasu wolnego dla dzieci. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieska Karta.</p>
10.	Placówki służby zdrowia	<p>Opieka i profilaktyka zdrowotna. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieska Karta.</p>
11.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wyrzysku	<p>Umożliwianie rodzinom z dziećmi skorzystania ze specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i pedagogicznego.</p>
12.	Prawnicy socjalni M-GOPS w Wyrzysku	<p>Prowadzenie pracy socjalnej na rzecz osób i rodzin, będących w trudnej sytuacji życiowej.</p>
13.	Parafie z terenu gminy Wyrzysk	<p>Wspieranie działań w zakresie realizowania programów na rzecz rodziny oraz upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.</p>

14.	Organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, działające na rzecz dziecka i rodziny	Zagospodarowanie czasu wolnego oraz promowanie aktywności dzieci i młodzieży poprzez propagowanie działalności klubowej, sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej.
-----	---	---

Źródło: Opracowanie własne

VIII Monitoring i ewaluacja

Do sposobu kontroli realizacji Programu należeć będzie także sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ewaluacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny oparta będzie na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych pozyskanych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyrzysku, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji w Wyrzysku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pile, lokalne placówki oświatowe oraz wszystkie podmioty służące swą działalnością rodzinie i dzieciom.

IX Podsumowanie programu

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013 – 2015 zakłada tworzenie sprzyjających warunków dla poprawy jakości życia rodzin i dzieci. Wsparcie rodziny mieć będzie charakter profilaktyczny, ochronny; w pierwszej kolejności w ramach pomocy rodzinie zostaną stworzone warunki do jej samodzielnego zmierzenia się z własnymi problemami. Jedynie wówczas bowiem można zwiększyć szanse rodziny dysfunkcyjnej na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie jej własnej aktywności i potencjału. Natomiast wsparcie instytucjonalne udzielane będzie w sytuacji, gdy rodzina nie będzie w stanie poradzić sobie ze swymi problemami samodzielnie.

Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji rodzin oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Aby osiągnąć zamierzone cele Programu, w jego realizację powinny aktywnie włączyć się instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny.

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie ich poczucia bezpieczeństwa, ograniczanie patologii społecznej i zminimalizowanie negatywnych zachowań, a przede wszystkim stworzenie skutecznego

systemu wsparcia dziecka i rodziny.